

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

PÁTÁ SEKCE

VĚC KYRIAN proti ČESKÉ REPUBLICE

(stížnost č. 15956/23)

ROZSUDEK

Článek 8 • Soukromý život • Odmítnutí vnitrostátních soudů přiznat stěžovateli jako biologickému nematrikovému otci právo styku s jeho synem a na informace o něm • Vnitrostátní soudy přijaly vhodná opatření a odmítnutí práva na styk dostatečně odůvodnily • Neuložení povinnosti matrikovým (právním) rodičům poskytovat informace bylo dostatečně odůvodněno • Rozhodovací proces poskytl potřebnou ochranu zájmům stěžovatele zaručeným článkem 8 • Právo na informace o dítěti mohlo být podle vnitrostátního práva poskytnuto jako samostatné právo, nezávislé na osobním styku, čím je respektován požadavek individuálního přístupu podle článku 8 • Napadená rozhodnutí spravedlivě vyvážila přítomné protichůdné zájmy a sledovala nejlepší zájem dítěte.

Vyhotoveno Kanceláří. Není závazné pro Soud.

ŠTRASBURK

6. listopadu 2025

Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v čl. 44 odst. 2 Úmluvy. Může být předmětem formálních úprav.

Rozsudek je v autentickém anglickém znění publikován na internetových stránkách Evropského soudu pro lidská práva v databázi HUDOC (www.echr.coe.int). Pořízený úřední překlad do českého jazyka není autentickým zněním rozsudku.

Ve věci Kyrian proti České republice

Evropský soud pro lidská práva (pátá sekce), zasedající v senátu ve složení:

María Elósegui, předsedkyně,

Kateřina Šimáčková,

Georgios A. Serghides,

Gilberto Felici,

Andreas Zünd,

Diana Sârcu,

Mykola Gnatovskyy, soudci,

a Victor Soloveytchik, *tajemník sekce*,

S ohledem na:

stížnost (č. 15956/23) proti České republice podanou k Soudu podle článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“) českým občanem, panem Davidem Kyrianem („stěžovatel“), dne 6. dubna 2023;

rozhodnutí oznámit stížnost české vládě („vláda“);

stanoviska účastníků řízení;

po poradě konané dne 30. září 2025,

vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

ÚVOD

1. Stížnost se týká odmítnutí vnitrostátních soudů upravit styk stěžovatele s jeho biologickým synem, k němuž mu nesvědčí matrikové otcovství, a přiznat mu právo na informace o dítěti. Nastoluje otázky na poli článku 8 Úmluvy.

SKUTKOVÝ STAV

2. Stěžovatel se narodil v roce 1982 a žije v Dublovicích. Byl zastoupen panem P. Škopkem, advokátem působícím v Příbrami.

3. Vládu zastupoval její zmocněnec pan P. Konůpka z Ministerstva spravedlnosti.

4. Skutkový stav věci lze shrnout následovně.

5. Stěžovatel je otcem dítěte, jež se narodilo v prosinci roku 2013 z mimomanželského vztahu s matkou dítěte, jenž započal v roce 2012. Z důvodu právní domněnky se matrikovým otcem dítěte stal tehdejší manžel matky a dítě žilo se svými matrikovými rodiči. Biologické otcovství stěžovatele bylo zjištěno testem DNA, jež nechal provést z vlastního podnětu v roce 2015.

I. OKOLNOSTI PROJEDNÁVANÉ VĚCI

6. Do února 2016 mohl stěžovatel vidat syna dvakrát až čtyřikrát měsíčně při návštěvách matky.

7. V dubnu 2016 podal stěžovatel k Okresnímu soudu v Příbrami návrh na určení styku nezletilého se stěžovatelem podle § 927 občanského zákoníku. Během následného soudního jednání uvedli stěžovatel i matrikový otec, že jejich vztah je konfliktní.

8. Předběžně vykonatelným rozsudkem ze dne 18. května 2016 soud na základě toho, že mezi stěžovatelem a jeho synem byl navázán kladný vztah, přerušený z rozhodnutí matky, přiznal stěžovateli právo stýkat se s nezletilým každou středu odpoledne a v době letních prázdnin pak každou druhou neděli. Krajský soud v Praze dne 9. listopadu 2016 k odvolání matky i matrikového otce rozsudek potvrdil. Krajský soud přitom apeloval na stěžovatele i matrikové rodiče, aby se chovali citlivě a v zájmu dítěte své vztahy konsolidovali, a konstatoval, že mezi stěžovatelem a jeho synem vznikl citový vztah, jehož intenzitu však nebylo možné zjistit. Zároveň uznal, že dítě má právo znát svého biologického otce a udržovat s ním pravidelný osobní kontakt.

9. Z vyjádření vlády a jí předložených dokumentů vyplývá, že během kontaktů stěžovatele s dítětem docházelo mezi stěžovatelem a matkou opakovaně ke konfliktům, což vedlo k tomu, že v červenci a srpnu 2016 proběhlo několik asistovaných styků v neutrálním prostředí. Od září 2016 do listopadu 2017 probíhala většina setkání v režimu určeném ve výše uvedeném rozsudku, ale začal být pozorován zhoršený psychický stav nezletilého.

10. V září 2017 podal stěžovatel k soudu návrh na rozšíření styku s nezletilým. Matka navrhla, aby soud styk stěžovatele s nezletilým zakázal, přičemž uvedla, že jí stěžovatel nadává a nezletilý stěžovatelovy návštěvy odmítá, je nervózní a úzkostný a začal docházet k psychologovi. Totéž potvrdil matrikový otec nezletilého, jenž při ústním jednání uvedl, že ho stěžovatel rovněž fyzicky napadl.

Rozsudek ze dne 3. října 2017, jímž byl zamítnut jak návrh stěžovatele, tak návrh matky, zrušil krajský soud, který shledal skutková zjištění soudu prvního stupně za nedostatečná pro přijetí závěrů o vhodném rozsahu styku; konstatoval, že citová vazba mezi stěžovatelem a dítětem je oslabována a vyzval účastníky ke změně postojů a respektování doporučení psycholožky vyhledat odborné poradenství. Následně byla okresním soudem stěžovateli a matrikovým rodičům nařízena účast na mediačním jednání v dubnu 2018, po němž styk nezletilého se stěžovatelem probíhal až do poloviny července 2018 bezproblémově. Rozsudkem ze dne 17. července 2018 okresní soud schválil dohodu dosaženou na mediačním jednání, podle níž měl styk mezi stěžovatelem a jeho biologickým synem nadále probíhat každou středu odpoledne a v období letních prázdnin pak každou druhou neděli.

11. Následně několik styků neproběhlo kvůli odmítání nezletilého a incidentu, k němuž došlo mezi stěžovatelem a matrikovými rodiči nezletilého a k němuž byla volána policie. Na doporučení OSPOD se v říjnu 2018 uskutečnily dva asistované styky, ale při obou došlo ke konfliktům mezi stěžovatelem a nezletilým, jenž nezvládal separaci od matky.

12. Podle zprávy ze dne 10. října 2018 pořizené z psychologických vyšetření byl nezletilý silně vázán na matku a svého matrikového otce a kontakt s cizími lidmi byl pro něj velmi stresující. Psycholožka měla za to, že příčinou jeho potíží mohou být nucené schůzky se stěžovatelem a že by neměl být nucen do setkání, která nechce absolvovat.

13. Na návrh matrikových rodičů z prosince 2018 na zákaz styku stěžovatele s nezletilým Okresní soud v Českém Krumlově a Krajský soud v Českých Budějovicích v roce 2020 rozhodly tak, že se styk stěžovatele se synem nijak neupravuje, jelikož nic nenaspovídá tomu (jak vyžaduje § 927 občanského zákoníku), že by nezletilý měl vybudovanou citovou vazbu ke stěžovateli a že by nedostatek styku s ním pro dítě znamenal újmu. Soudy vycházely mimo jiné ze znaleckého posudku klinického psychologa, podle nějž se nezletilý, jenž je vývojově opožděný, ocitl uprostřed vztahového trojúhelníku mezi matrikovými rodiči a stěžovatelem a vztah nezletilého ke stěžovateli zrcadlil postoje matrikových rodičů; rovněž byl fixován na matrikového otce, který mu poskytoval citovou oporu. Znalec konstatoval, že v nejlepším zájmu nezletilého by bylo aktuálně styk se stěžovatelem neupravovat, alespoň dokud se nevyřeší probíhající manželská krize matrikových rodičů. Soudy rovněž konstatovaly, že stěžovatel vyvíjí na nezletilého a jeho matrikové rodiče setrvalý tlak za účelem prosazení

svého práva na kontakty s nezletilým, čímž konflikt v této rodině zvyrazňuje, zasahuje do ní a vystavuje nezletilé dítě neúnosné zátěži, takže nezletilý jej začal vnímat negativně. Podle názoru soudů bylo pro chlapce nezbytné a v jeho nejlepším zájmu zklidnění situace, třeba i za odborné pomoci, k jejímuž využití byli stěžovatel i matrikoví rodiče vyzváni, a umožnění stabilizace jeho psychického stavu, s tím že do budoucna by pak stěžovatel jistě měl v životě nezletilého figurovat.

14. Dne 13. října 2020 Ústavní soud odmítl ústavní stížnost stěžovatele jako zjevně neopodstatněnou. Shledal, že závěry nalézacích soudů o tom, že dokud situace mezi matrikovými rodiči a stěžovatelem zůstává konfliktní, není v zájmu nezletilého se stýkat se stěžovatelem, byly pečlivě odůvodněny. Zdůraznil, že v případě zklidnění situace lze rozhodnutí o neupravení styku revidovat a styk stěžovatele s nezletilým znovu obnovit.

II. ŘÍZENÍ VEDOUcí K PROJEDNÁVANÉ STÍŽNOSTI

15. Dne 23. dubna 2021 podal stěžovatel, zastoupený právním zástupcem, další návrh na úpravu styku s nezletilým, a to každou středu odpoledne.

16. Na ústním jednání dne 24. srpna 2021 za účasti právního zástupce stěžovatele matrikoví rodiče nezletilého uvedli, že u něj kvůli situaci v rodině přetrvávají úzkosti, což potvrdil ve zprávě i psycholog, k němuž nezletilý pravidelně docházel. Kolizní opatrovník nezletilého doporučil, aby soud stěžovatelův návrh zamítl.

Okresní soud doporučil vypracování psychologické zprávy za účelem zmapování vztahu nezletilého se stěžovatelem a jeho postoj ke kontaktu s ním. Podle zprávy psychologky ze dne 18. března 2022 skutečnost, že dřívější kontakty probíhaly s komplikacemi a dítě bylo opakovaně svědkem konfliktů mezi stěžovatelem a matrikovými rodiči, vedla k traumatické zkušenosti, která se podepsala na utvoření negativního postoje nezletilého k osobě stěžovatele. S ohledem na to, že se nezletilý jevil jako vývojově opožděný, intelektově pro něj bylo těžké pochopení celé rodinné situace a vynucený kontakt s jinou osobou nebyl aktuálně v jeho zájmu, úpravu styku stěžovatele s nezletilým nedoporučila, avšak nevyloučila, že k tomu může dojít později, pokud stěžovatel bude více respektovat potřeby svého syna a vytvoří se mezi nimi pozitivní vazba. Ve zprávě ze dne 20. března 2022 ošetřující psycholog nezletilého potvrdil přetrvávající úzkostné stavy nezletilého při změně prostředí.

17. Při ústním jednání dne 24. března 2022 stěžovatel trval na určení styku alespoň prostřednictvím písemností, se kterými by se nezletilý seznamoval prostřednictvím kolizního opatrovníka, a na nařízení povinnosti matrikovým rodičům pravidelně jej informovat o vývoji nezletilého. Matrikoví rodiče tuto možnost vyloučili a uvedli, že se budou snažit stabilizovat situaci tím, že spolu budou nadále bydlet, aby se nezletilý lépe cítil. Měli za to, že jakákoli forma styku nezletilého se stěžovatelem by působila zvýšení emočního vypětí, přičemž poukázali na chování stěžovatele spočívající v občasném postávání před školkou nezletilého nebo před jejich domem, což hraničilo až se stalkingem. Kolizní opatrovník se vyjádřil tak, že stěžovatelovy návrhy mají být zamítnuty jako odporující nejlepšímu zájmu dítěte.

18. Rozsudkem ze dne 24. března 2022 Okresní soud v Příbrami návrh stěžovatele na úpravu styku zamítl, ale udělil matrikovým rodičům napomenutí kvůli odmítání spolupráce a nařídil jim respektování stěžovatelova biologického otcovství. S ohledem na podmínky § 927 občanského zákoníku umožňujícího přiznat právo na styk s osobou dítěti společensky blízkou měl za to, že úprava styku se stěžovatelem by nebyla v nejlepším zájmu nezletilého. V této souvislosti konstatoval, že stěžovatel ani matrikoví rodiče nereflektovali opakované apely na respektování potřeb dítěte, že stěžovatel svou vynucovací taktikou znemožňuje uklidnění situace a že nezletilý má ke svým matrikovým rodičům silný citový vztah, zatímco jeho negativní postoj vůči stěžovateli nedoznal změny.

K právu na informace o vzdělání a zdravotním stavu nezletilého soudy uvedl, že toto právo se váže k rodičovské odpovědnosti a že matrikoví rodiče se sdělováním těchto údajů nesouhlasí. Kromě toho se vzhledem k současném postoji nezletilého vůči stěžovateli nelze ani domnívat, že by sdělování těchto informací bylo v nejlepším zájmu dítěte.

19. Dne 12. září 2022 Krajský soud v Praze tento rozsudek potvrdil. Ke stěžovatelovu právu na informace o nezletilém uvedl, že jelikož stěžovatel není nositelem rodičovské odpovědnosti, mohlo by mu být toto právo přiznáno pouze v rámci úpravy styku podle § 927 občanského zákoníku. Jelikož nezletilý navíc nevykazoval ani náznak pozitivního vztahu ke stěžovateli a nadále jej odmítal, soud nenalezl žádný důvod k závěru, že poskytování informací stěžovateli by bylo v nejlepším zájmu dítěte.

20. Dne 24. ledna 2023 byla ústavní stížnost stěžovatele odmítnuta jako zjevně neopodstatněná. Ústavní soud (sp. zn. I. ÚS 3463/22) uzavřel, že nalézací soudy svá rozhodnutí podrobně odůvodnily a přihlédly ke všem podstatným okolnostem.

III. DALŠÍ VÝVOJ

21. Manželská krize matrikových rodičů vedla k jejich rozvodu, jenž se stal pravomocným dne 12. dubna 2022; matrikoví rodiče se dohodli na společné péči o nezletilého a rodina nadále bydlela společně. Později se matka odstěhovala a obnovila vztah se stěžovatelem, jenž tak měl občasný kontakt se svým synem jejím prostřednictvím.

22. V rámci řízení o společné péči zahájeném matkou proti matrikovému otci v roce 2024 nezletilý uvedl, že matku nechce vídat zejména proto, že se bojí stěžovatele. Nakonec se soud rozhodl svěřit dítě do péče jeho matrikového otce, k němuž si nezletilý vytvořil velmi silnou vazbu. Následný návrh matky na úpravu styku byl zamítnut z důvodu, že nebyla ochotna se dostavovat ke styku se synem bez přítomnosti stěžovatele, vůči němuž nezletilý nadále choval negativní emoce.

RELEVANTNÍ PRÁVNÍ RÁMEC A PRAXE

I. ZÁKON Č. 89/2012 SB. (OBČANSKÝ ZÁKONÍK)

23. Podle ustanovení § 927 občanského zákoníku mají právo stýkat se s dítětem osoby s ním příbuzné, ať blízce či vzdáleně, jakož i osoby dítěti společensky blízké, pokud k nim má dítě citový vztah, který není jen přechodný, a pokud je zřejmé, že nedostatek styku s těmito osobami by pro dítě znamenal újmu. Také dítě má právo se s těmito osobami stýkat, pokud tyto osoby se stykem souhlasí.

II. VNITROSTÁTNÍ JUDIKATURA

24. Krajský soud v Hradci Králové ve svém rozsudku sp. zn. 26 Co 171/2021 ze dne 5. srpna 2021 vyslovil závěr, že vzájemná informační povinnost rodičů ve smyslu ust. § 890 občanského zákoníku představuje formu nepřímého (nikoli osobního) styku rodiče s dítětem, a není tak *a priori* zákonem v případě soudně uloženého zákazu styku rodiče s dítětem vyloučena. Při stanovení konkrétního rozsahu a četnosti poskytovaných informací o dítěti musí soud přihlížet k okolnostem daného případu a vždy je třeba mít na zřeteli zájem nezletilého dítěte.

25. Nejvyšší soud ve svém rozsudku sp. zn. 24 Cdo 3032/2021 ze dne 26. ledna 2021 nepovažoval za nesprávné rozhodnutí, jímž nalézací soud pozastavil rodičovskou odpovědnost otce a zamítl jeho návrh na úpravu osobního styku s jeho dětmi, ale uložil matce povinnost poskytovat otci o nezletilých pravidelné informace. Konstatoval, že podle stávající komentářové literatury je informační povinnost zákonnou povinností, která je součástí práva na styk s dítětem. Na rozdíl od samotného práva na styk, které je realizováno jako vzájemná interakce mezi rodičem a dítětem, lze na právo na informaci jako na styk pohlížet jen v omezené míře. Nejvyšší soud dále konstatoval, že poskytování informací o dítěti je považováno rovněž za „styk“ ve smyslu článku 2 Úmluvy o styku s dítětem („Úmluva o styku s dítětem“).

26. V nálezu sp. zn. II. ÚS 3122/16 ze dne 16. května 2017 Ústavní soud konstatoval, že v případech, kdy je otcovství určeno podle právní domněnky svědčící manželce matky, neumožňuje vnitrostátní právo (putativnímu) biologickému otci otcovství matrikového otce popřít. Otázka styku biologického otce a dítěte je tak zásadní. V souladu s požadavky plynoucími z judikatury Soudu by (putativní) biologický otec měl mít možnost vytvořit si se svým dítětem vazbu, např. prostřednictvím práva styku podle § 927 občanského zákoníku; zajisté by neměl být zcela vyloučen ze života jeho dítěte, ledaže jsou zde k tomu důležité důvody vyplývající z nejlepšího zájmu dítěte.

27. V usnesení sp. zn. III. ÚS 1741/21 ze dne 27. července 2021 týkajícím se odmítnutí úpravy styku s dítětem bývalého matčina druha Ústavní soud zdůraznil, že podle § 927 občanského zákoníku je podstatným a určujícím faktorem vztah dítěte k osobě dovolávající se styku, nikoliv jen vztah této osoby k dítěti.

28. V nálezech sp. zn. I. ÚS 1081/20 ze dne 30. srpna 2021 a II. ÚS 395/22 ze dne 28. července 2022, které se týkaly otázky styku dítěte s prarodiči nebo jinými příbuznými osobami, Ústavní soud poukázal na potřebu zvážit povahu vztahu mezi dotčenými osobami a nutnost zohlednit nejlepší zájem dítěte, který může být oslaben mimo jiné i z důvodu existence napětí, konfliktů či vyhrocených vztahů mezi rodiči dítěte a příbuznými, o jejichž styku s dítětem je rozhodováno. Rozhodl, že při určování styku jiných osob je za normálních okolností vždy třeba zohlednit stanovisko rodičů, kteří mají dítě v péči.

29. V usnesení sp. zn. II. ÚS 3224/20 ze dne 7. února 2022 Ústavní soud rozhodl, že zájem biologického otce na úpravě styku s dítětem nemůže převážet nad nejlepším zájmem dítěte. Vyjádřil názor, že právo biologického otce na úpravu styku s jeho dítětem je silnější, existuje-li mezi ním a dítětem rovněž sociální vazba, pokud biologický otec o dítě v minulosti přinejmenším projevoval opravdový zájem a nejsou-li vztahy biologického otce a matrikových rodičů konfliktní; předním hlediskem stále musí zůstat zájem dítěte.

III. MEZINÁRODNĚPRÁVNÍ DOKUMENTY

A. Úmluva OSN o právech dítěte

30. Úmluva o právech dítěte vstoupila pro Českou republiku v platnost dne 22. února 1993. Příslušné části zní následovně:

Článek 3

„1. Zájem dítěte musí být předním hlediskem při jakékoli činnosti týkající se dětí, ať už uskutečňované veřejnými nebo soukromými zařízeními sociální péče, soudy, správními nebo zákonodárnými orgány.

2. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují zajistit dítěti takovou ochranu a péči, jaká je nezbytná pro jeho blaho, přičemž berou ohled na práva a povinnosti jeho rodičů, zákonných zástupců nebo jiných jednotlivců právně za něho odpovědných, a činí pro to všechna potřebná zákonodárná a správní opatření.

...”

Článek 5

„Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, se zavazují respektovat odpovědnost, práva a povinnosti rodičů nebo, v odpovídajících případech a v souladu s místním obyčejem, členů širší rodiny nebo obce, zákonných zástupců nebo jiných osob právně odpovědných za dítě, které směřují k zabezpečení jeho orientace a usměrňování při výkonu práv podle úmluvy v souladu s jeho rozvíjecími se schopnostmi.“

Článek 7

„1. Každé dítě je registrováno ihned po narození a má od narození právo na jméno, právo na státní příslušnost, a pokud to je možné, právo znát své rodiče a právo na jejich péči.

2. Státy, které jsou smluvní stranou úmluvy, zabezpečují provádění těchto práv v souladu se svým vnitrostátním zákonodárstvím a v souladu se svými závazky vyplývajícími z příslušných mezinárodněprávních dokumentů v této oblasti se zvláštním důrazem na to, aby dítě nezůstalo bez státní příslušnosti.“

B. Úmluva Rady Evropy o styku s dětmi („Úmluva o styku s dětmi“ – CETS č. 192)

31. Úmluva o styku s dětmi vstoupila pro Českou republiku v platnost dne 1. září 2005. Jejím cílem je stanovit obecné zásady, jež se uplatní pro rozhodnutí upravující styk dětí s dalšími osobami, zavést ochranné nástroje a záruky k zajištění řádného výkonu styku a neprodleného návratu dětí po ukončení styku a zavedení spolupráce mezi ústředními, soudními a dalšími orgány s cílem prosazovat a zlepšovat styk mezi dětmi a jejich rodiči a dalšími osobami majícími rodinná pouta s těmito dětmi.

32. Příslušné části zní následovně:

Článek 2 – Definice

„Pro účely této úmluvy:

a) „styk“ znamená:

- i. pobyt dítěte, které po omezenou dobu zůstane nebo se setká s nějakou osobou uvedenou v článcích 4 až 5, se kterou obvykle nežije;
- ii. jakákoliv forma komunikace mezi dítětem a touto osobou;
- iii. poskytnutí informací této osobě o dítěti nebo dítěti o této osobě.“

Článek 4 - Styk mezi dítětem a jeho rodiči

„1. Dítě a jeho rodiče mají právo navázat a udržovat vzájemný pravidelný styk.

2. Tento styk lze omezit nebo vyloučit pouze tam, kde to je nezbytné v nejlepším zájmu dítěte.

3. V případě, že není v nejlepším zájmu dítěte udržovat styk s jedním z rodičů bez dohledu, je třeba zvážit možnost osobního styku s dohledem nebo jiné formy styku s tímto rodičem.“

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ**K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 8 ÚMLUVY**

33. Námitka stěžovatele na poli článku 6 Úmluvy a několika ustanovení Úmluvy OSN o právech dítěte se týkala odmítnutí vnitrostátních soudů upravit jeho styk se synem a přiznat mu právo na informace o něm.

34. Soud, jemuž přísluší provádět právní kvalifikaci skutkových okolností případu (viz *Radomilja a ostatní proti Chorvatsku*, č. 37685/10 a 22768/12, rozsudek velkého senátu ze dne 20. března 2018, § 114 a 126), považuje za náležité přezkoumat námitku stěžovatele na poli článku 8 Úmluvy. Příslušná ustanovení zní následovně:

„1. Každý má právo na respektování svého soukromého a rodinného života ...

2. Státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.“

A. Tvrzení účastníků řízení

35. Stěžovatel tvrdil, že ačkoli se jej vláda snažila vykreslit jako problematickou osobu, jež nese veškerou zodpovědnost za složitý vztah se synem, Soud by měl především přezkoumat postup vnitrostátních orgánů a matrikových rodičů nezletilého. Namítal, že v době, kdy svého syna ještě mohl vidat, plánoval s jeho matkou společný život, kontakty se synem probíhaly dobře a utvořil se mezi nimi vztah založený na důvěře: situaci tak bylo možno charakterizovat jako „rodinný život“. Obrat ve vývoji situace je podle něj třeba přičítat matrikovým rodičům, zejména změně přístupu na straně matky, na což soudy v důsledku reagovaly odepřením jeho styku se synem a informací o něm, aniž by pro tento zásah poskytly dostatečné a relevantní důvody. Napjaté vztahy mezi ním a rodinou nezletilého totiž nelze považovat za hlavní důvod odepření jeho práv.

36. Stěžovatel namítal, že v projednávané věci nebylo dosaženo spravedlivé rovnováhy mezi zájmy všech dotčených osob, nebyl řádně zohledněn nejlepší zájem dítěte a jeho právo znát své rodiče a orgány neprovedly veškerá opatření, jež bylo možno rozumně očekávat, aby jim zajistily rozvíjení jejich vztahu. Soudy pak především řádně neposoudily, zda mu mohlo být podle § 927 občanského zákoníku přiznáno samostatné právo na informace, a to i přes skutečnost, že není matrikovým otcem s rodičovskou odpovědností a neměl upraveno právo styku. Stěžovatel tvrdil, že k odepření tohoto práva nebyly žádné důvody.

37. Vláda uvedla, že vztah mezi stěžovatelem a jeho biologickým synem nebylo možné hodnotit jako „rodinný život“, jelikož až do roku 2018, tedy do věku pěti let nezletilého, stěžovatel vídal syna pouze příležitostně a nevznikl mezi nimi silný vztah. Později vznikla u dítěte vůči stěžovateli silná negativní reakce, k čemuž stěžovatel minimálně částečně svým chováním přispěl. Vláda ovšem nerozporovala, že neupravením kontaktu stěžovatele s jeho biologickým synem a nestanovením informační povinnosti matrikových rodičů o vývoji dítěte došlo ze strany soudů k zásahu do stěžovatelova práva na respektování jeho soukromého života.

38. Vláda dále tvrdila, že v projednávané věci dospěly vnitrostátní soudy k závěru, že podmínky stanovené v § 927 občanského zákoníku, umožňující přiznat právo styku osobám dítěti společensky blízkým, včetně biologického otce, nebyly naplněny. Přitom zdůraznily, že stěžovatelův biologický syn byl od útlého věku vystaven složitému vztahu mezi svým biologickým otcem (stěžovatelem), matkou a matrikovým otcem, poznamenaným slovními i fyzickými útoky a krizí manželství jeho matrikových rodičů. Navíc stěžovatel i matrikoví rodiče ignorovali apely soudů ke změně svého postoje a vyhledání odborné pomoci a nadále pokračovali v konfliktech, často v přítomnosti nezletilého, tedy chovali se v rozporu s jeho nejlepším zájmem.

39. Vláda tvrdila, že vnitrostátní orgány věnovaly řádnou pozornost a poskytly podporu stěžovatelovu kontaktu se synem mj. formou asistovaných styků a mediace. Teprve v roce 2020 (viz § 13 výše), tedy ve chvíli, kdy negativní reakce dítěte vůči stěžovateli a jeho špatný psychický stav dosáhly takové intenzity, že to pro dítě začalo být přímo ohrožující, rozhodly soudy po zvážení zájmů všech zúčastněných tak, že jsou dány závažné důvody pro neupravení styku stěžovatele se synem, dokud se situace nestabilizuje. Jejich rozhodnutí tak bylo motivováno nejlepším zájmem dítěte a upřednostnilo potřebu zajistit mu stabilní rodinné prostředí a zlepšit jeho psychický stav. Vláda v této souvislosti zdůraznila, že chlapec je v péči psychologů od čtyř let věku, trpí celkovou opožděností a úzkostnými stavy, přičemž všichni zapojení odborníci důrazně nedoporučili, aby byl ke schůzkám se stěžovatelem nucen (vláda

odkázala na věc *Honner proti Francii*, č. 19511/16, rozsudek ze dne 12. listopadu 2020, § 60). Na druhé straně soudy nevyloučily změnu úpravy styku kdykoli do budoucna.

40. Vláda dále uvedla, že § 927 občanského zákoníku – zmiňující „styk“ v obecném pojetí tohoto slova, jímž se podle výkladu dle čl. 2 písm. a) Úmluvy o styku s dětmi rozumí též poskytnutí informací o dítěti – umožňuje přiznat této osobě právo na informace o dítěti, jak současně s úpravou přímého osobního styku či přímé komunikace s dítětem, tak namísto těchto forem styku, pokud přímá forma styku či komunikace není za daných okolností vhodná. Namítala, že v projednávané věci byla tato druhá možnost řádně zvažována. Soudy však uzavřely, že tytéž konkrétní okolnosti věci, jež je vedly k zamítnutí stěžovatelova návrhu na úpravu styku s nezletilým, byly rovněž významné a relevantní pro jeho právo na informace o nezletilém. Na rozdíl od věci *Fröhlich proti Německu* (č. 16112/15, rozsudek ze dne 26. července 2018, § 66) se vnitrostátní soudy právem stěžovatele na informace o nezletilém výslovně zabývaly, svá rozhodnutí pečlivě odůvodnily a stěžovateli poskytly potřebnou ochranu jeho zájmů.

41. Vláda dodala, že vztahy mezi stěžovatelem a matrikovými rodiči, kteří by byli informační povinností zatíženi, jsou poznamenány mnohaletým konfliktem a stěžovatelovo často nepatřičné chování naznačovalo, že jeho zájem směřoval spíše na obnovení vztahu s matkou než na vytvoření vztahu se synem. Byly tak dány mimořádné okolnosti odůvodňující nevyhovění stěžovatelovu návrhu, neboť uložení informační povinnosti matrikovým rodičům by mohlo konflikt zhoršit a narušit stabilitu rodinného prostředí nezletilého. Nejnovější vývoj (viz § 21–22 výše) však ukazuje, že matka vyvíjí opětovně snahu o zapojení stěžovatele do života nezletilého a stěžovatel má možnost získat informace o nezletilém jejím prostřednictvím.

B. Hodnocení Soudů

1. K použitelnosti článku 8 a existenci zásahu

42. Soud úvodem konstatuje, že zatímco stěžovatel považoval svůj vztah s nezletilým za „rodinný život“, vláda namítala, že jejich vztah má být posuzován jako „soukromý život“ ve smyslu článku 8 Úmluvy.

43. Soud připomíná, že „rodinný život“ podle článku 8 Úmluvy se neomezuje jen na vztahy vycházející z manželských svazků, ale může zahrnovat i jiné, faktické rodinné vazby. Existence či neexistence „rodinného života“ pro účely článku 8 je ve své podstatě skutkovou otázkou, závisící na faktické existenci blízkých osobních vazeb v reálném životě. Ačkoli je zpravidla podmínkou pro takový vztah soužití ve společné domácnosti, výjimečně mohou pro prokázání dostatečné pevnosti vztahu pro vznik *de facto* rodiny sloužit i jiné faktory (viz *Paradiso a Campanelli proti Itálii*, č. 25358/12, rozsudek velkého senátu ze dne 24. ledna 2017, § 140; *X a ostatní proti Rakousku*, č. 19010/07, rozsudek velkého senátu ze dne 19. února 2013, § 95–96; *Vinškovský proti České republice*, č. 59252/19, rozhodnutí ze dne 5. září 2023, § 40). Pokud to okolnosti odůvodňují, musí se „rodinným životem“ rozumět i potenciální vztah, který se může mezi dítětem narozeným z mimomanželského vztahu a biologickým otcem vyvinout. Mezi významné faktory umožňující posoudit takové případy jako faktickou existenci blízkých osobních vztahů v reálném životě patří povaha vztahu mezi biologickými rodiči a prokazatelný zájem a závazek otce vůči dítěti jak před narozením, tak po něm (viz *Schneider proti Německu* č. 17080/07, rozsudek ze dne 15. září 2011, s dalšími odkazy).

44. V projednávané věci musí Soud zhodnotit, zda mezi stěžovatelem a dítětem existoval zamýšlený rodinný život, který by vyžadoval přezkum na poli článku 8. Toto ustanovení může být aplikováno i na vztah mezi dítětem a jeho biologickým otcem, pevně daný biologickým poutem, zatímco jejich skutečný vztah může být určován z praktických i právních důvodů matkou dítěte, a je-li vdaná, i jejím manželem (viz *Anayo proti Německu*, č. 20578/07,

rozsudek ze dne 21. prosince 2010, § 60). V souvislosti s tím Soud konstatuje, že stěžovatel a matka nezletilého měli několikaletý vztah, alespoň z pohledu stěžovatele plánovali společný život (viz § 35 výše) a matka mu až do února 2016 umožňovala syna vídat. Podle názoru Soudu tedy stěžovatel rovněž svůj zájem o nezletilého dostatečně doložil.

45. S ohledem na výše uvedené Soud nevylučuje, že stěžovatelův zamýšlený vztah s biologickým synem představoval „rodinný život“ podle článku 8. V každém případě úprava právních vztahů mezi stěžovatelem a nezletilým – tj. zda stěžovatel měl právo na soudní určení styku se synem a na poskytování informací o jeho osobních záležitostech – i kdyby nepředstavovaly přímo rodinný život, se týkaly významné části stěžovatelovy identity, a tedy „soukromého života“ ve smyslu čl. 8 odst. 1.

46. Rozhodnutí vnitrostátní soudů neupravit styk s nezletilým a odmítnout právo na informace o synovi tak představovaly přinejmenším zásah do jeho práva na soukromý život (viz obdobně *Anayo*, cit. výše, § 62; *Schneider*, cit. výše, § 90).

2. K odůvodněnosti zásahu

47. Soud připomíná, že ačkoli článek 8 neobsahuje výslovné procesní požadavky, rozhodovací proces vedoucí k opatřením znamenajícím zásah musí být spravedlivý a řádně zohledňovat zájmy chráněné článkem 8 (viz mimo jiná rozhodnutí *Kutzner proti Německu*, č. 46544/99, rozsudek ze dne 26. února 2002, § 56).

48. Toto ustanovení lze vykládat tak, že ukládá členským státům povinnost zkoumat v každém jednotlivém případě, zda je v nejlepším zájmu dítěte umožnit biologickému otci rozvíjení vztahu s dítětem, zejména přiznáním práva styku (viz *Anayo*, cit. výše, § 67–73; *Fröhlich*, cit. výše, § 40). S ohledem na velkou rozmanitost rodinných situací, které mohou nastat, se pro spravedlivé vyvážení práv všech zapojených osob vyžaduje zkoumání zvláštních okolností daného případu (viz *Schneider*, cit. výše, § 100).

49. V projednávané věci tak je na Soudu, aby zhodnotil, zda vnitrostátní soudy dosáhly spravedlivé rovnováhy mezi existujícími protichůdnými zájmy a právy dle Úmluvy, s přihlédnutím nejen ke stěžovatelovu právu na respektování jeho soukromého a rodinného života, ale rovněž k nejlepšímu zájmu a právům dítěte podle článku 8 a také k právům matky a matrikového otce. Přitom musí mít Soud na paměti, že nejlepší zájem dítěte by měl být předním hlediskem a že orgány státu požívají v této oblasti široký prostor uvážení (viz např. *Callamand proti Francii*, č. 2338/20, rozsudek ze dne 7. dubna 2022, § 33–37; *Honner*, cit. výše, § 53–57).

50. Soud v této souvislosti připomíná, že vnitrostátní orgány mají výhodu přímého kontaktu se všemi dotčenými osobami a že mu nepřísluší nahrazovat je v plnění jejich odpovědností týkajících se otázek styku nebo poskytování informací o osobním vývoji dítěte, ale spíše zkoumat rozhodnutí učiněná těmito orgány při uplatňování jejich prostoru pro uvážení ve světle Úmluvy (viz *Schneider*, cit. výše, § 94; *Fröhlich*, cit. výše, § 60). Omezení ukládaná vnitrostátními orgány na právo rodiče na přístup k dítěti vyžadují přísnou kontrolu, jelikož s sebou nesou riziko okleštění rodinných vztahů mezi rodiči a malým dítětem (viz mimo jiné *Elsholz proti Německu*, č. 25735/94, rozsudek velkého senátu ze dne 13. července 2000, § 48–49; *Anayo*, cit. výše, § 66). Na druhé straně vyžadují ochranu podle Úmluvy i existující rodinné vazby mezi manžely a dětmi, o něž se fakticky starají (viz *Krisztián Barnabás Tóth proti Maďarsku*, č. 48494/06, rozsudek ze dne 12. února 2013, § 35; *Mandet proti Francii*, č. 30955/12, rozsudek ze dne 14. ledna 2016, § 56).

a) K námitce týkající se odmítnutí soudů přiznat stěžovateli právo styku

51. Soud konstatuje, že podle § 927 občanského zákoníku přiznává české právo stěžovateli možnost předložit soudům k posouzení otázku udržování styku se svým biologickým synem, a této možnosti také využil. Podle tohoto ustanovení může být přiznáno

právo styku osobám dítěti společensky blízkým, pokud k nim dítě má citový vztah, který není jen přechodný, a je zřejmé, že by nedostatek styku s těmito osobami pro dítě znamenal újmu. V předmětném řízení zahájeném stěžovatelem v roce 2021 (viz § 15 výše) soudy dospěly k závěru, že tyto podmínky naplněny nebyly, a styk mezi stěžovatelem a dítětem neupravily. Podle názoru Soudu stojí za povšimnutí, že napadená rozhodnutí byla vydána až poté, kdy selhala jiná opatření – zejména pravidelný neasistovaný i asistovaný styk (viz § 8–10 výše), období bez úpravy styku cílené na stabilizaci duševního stavu dítěte (viz § 13 výše) a opakované apely soudů na stěžovatele a matrikové rodiče nezletilého, aby vyhledali odborné poradenství a své vztahy konsolidovali.

52. Pro Soud je také velmi důležité, že české soudy, jak vyplývá z jejich rozhodnutí (viz § 18–19 výše), upřednostnily nejlepší zájem dítěte dle požadavku článku 8 Úmluvy. Jejich závěr, že není vhodné nutit dítě ke styku se stěžovatelem proti jeho vůli, byl učiněn s přihlédnutím ke křehkému psychickému stavu nezletilého, jeho obtížím se zpracováním napjaté rodinné situace, jeho setrvalému odmítání se se stěžovatelem setkávat a napjatým vztahům mezi stěžovatelem a matrikovými rodiči. Podle názoru Soudu nic nenasvědčuje tomu, že by závěry přijaté vnitrostátními soudy, jež měly možnost přímo vyslechnout dotčené osoby a mohly vycházet ze znaleckých posudků psychologů (viz § 16 výše), nebyly důvodné.

53. Soud dále konstatuje, že vnitrostátní soudy nikdy nezpochybňovaly stěžovatelovu roli v životě dítěte a výslovně připustily, že právo styku stěžovatele se synem může být upraveno kdykoli v budoucnu, pokud se vztahy mezi všemi zúčastněnými osobami zlepší. Navíc se z posledního vývoje situace zdá, že stěžovatel měl v poslední době poté, kdy obnovili s matkou svůj vztah, alespoň po určitou dobu občasný, matkou zprostředkovaný kontakt se synem (viz § 21–22 výše).

54. Pokud jde o samotné rozhodování, Soud zaprvé uvádí, že předmětná rozhodnutí byla přijata po kontradiktorním řízení, jehož se stěžovatel přímo účastnil i s podporou právního zástupce a bylo mu umožněno předkládat veškeré argumenty na podporu jeho návrhu na úpravu styku. Rovněž měl přístup ke všem relevantním informacím, z nichž vycházely i soudy. Za druhé nevyslechl prvostupňový soud pouze stěžovatele, ale rovněž matrikové rodiče dítěte a jeho kolizního opatrovníka (viz § 16–17 výše). Navíc před rozhodnutím o zamítnutí stěžovatelova návrhu na úpravu styku bral ohled na celkové poměry v rodině a vycházel ze znaleckého posudku psychologa.

55. Soud připouští, že odmítnutí vnitrostátních soudů přiznat stěžovateli právo styku znamená závažný zásah do jeho práv a že v situacích, kdy je existence rodinného vztahu zjištěna, musí stát v zásadě postupovat tak, aby rozvoj takového vztahu umožnil. V projednávané věci považuje Soud za prokázané, že vnitrostátní soudy přijaly v tomto směru vhodná opatření (viz § 51 *in fine* výše), že svá rozhodnutí neupraví v danou dobu styk dostatečně odůvodnily (viz § 18 výše) a že rozhodovací proces byl spravedlivý a řádně zohlednil zájmy chráněné článkem 8. Stát proto dostal svým pozitivním závazkům a nastolil spravedlivou rovnováhu mezi zájmy všech osob zapojených do řízení.

56. Námitka stěžovatele je tak zjevně neopodstatněná a musí být odmítnuta v souladu s čl. 35 odst. 3 písm. a) a odst. 4 Úmluvy.

b) K námitce týkající se odmítnutí soudů přiznat stěžovateli právo na informace o dítěti

(i) K přijatelnosti

57. Soud konstatuje, že tato stížnostní námitka není zjevně neopodstatněná a není nepřijatelná ani z jiných důvodů uvedených v článku 35 Úmluvy. Proto musí být prohlášena za přijatelnou.

(ii) K odůvodnění

58. Soud úvodem konstatuje, že právo na informace o dítěti náleží primárně nositelům rodičovské odpovědnosti, jejichž úkolem je činit rozhodnutí v oblasti výchovy dítěte či zdravotní péče. Nicméně již dříve rozhodl, že pro biologického rodiče, jehož dítě vychovávají matrikoví rodiče, je otázka získávání informací o osobních poměrech dítěte důležitou součástí jeho identity (viz *Schneider*, cit. výše, § 90).

59. Navíc Soud připomíná, že Úmluva musí být vykládána v souladu s obecnými zásadami mezinárodního práva a že musí být přihlíženo k relevantním normám týkajícím se zejména mezinárodní ochrany lidských práv (viz mj. *Neulinger a Shuruk proti Švýcarsku*, č. 41615/07, rozsudek velkého senátu ze dne 6. července 2010, § 131). Proto má za to, že v otázkách práva na styk musí být závazky kladené článkem 8 na smluvní státy vykládány zejména ve světle Úmluvy OSN o právech dítěte (viz § 30 výše) a Úmluvy Rady Evropy o styku s dětmi (viz § 31–32 výše). Podle názoru Soudu z článku 8 Úmluvy vykládaného ve světle čl. 2 písm. a) bod iii) a čl. 4 odst. 3 Úmluvy o styku s dětmi vyplývá, že právo na informace o dítěti je autonomní formou styku a může být přiznáno nezávisle na právu na osobní styk, zejména pokud není v nejlepším zájmu dítěte udržovat se svým rodičem osobní kontakt.

60. Proto při posuzování jakéhokoli návrhu, jímž se biologický rodič domáhá práva na informace o dítěti, musí vnitrostátní orgány přezkoumat zvláštní okolnosti věci za účelem rozhodnutí, zda poskytování informací je v nejlepším zájmu dítěte (např. pro udržení alespoň nějaké vazby s biologickým rodičem), nebo zda, alespoň v tomto ohledu, má být zájem biologického rodiče posouzen jako převažující nad zájmem matrikových rodičů (viz obdobně *Schneider*, § 95).

61. V kontextu českého právního systému Soud konstatuje, že vnitrostátní právo a judikatura (viz § 23 a 26–29 výše) umožňuje osobám dítěti společensky blízkým, včetně biologického nematrikového otce, žádat o opatření cílená na zachování jejich vztahu s dítětem, což zahrnuje zejména osobní styk s dítětem. Vláda uvedla, že § 927 občanského zákoníku vykládaný ve světle Úmluvy o styku s dětmi (viz § 32 výše) poskytuje navíc možnost získávání informací o dítěti, ať již vedle osobního styku, nebo namísto něj (viz § 40 výše). Podle všeho je to i názor vyjádřený vnitrostátními soudy, zejména Nejvyšším soudem, v jiném kontextu (viz § 24–25 výše), podle něž může být právo na informace poskytnuto samostatně, nezávisle na výkonu rodičovské odpovědnosti.

62. V projednávané věci z napadených rozhodnutí vyplývá (viz § 18–19), že vnitrostátní soudy považovaly právo na informace o dítěti především za součást rodičovské odpovědnosti, jejímž nositelem stěžovatel nebyl. Odvolací soud následně usoudil, že za takových okolností mohlo být stěžovateli přiznáno právo na informace pouze v rámci úpravy osobního styku na základě § 927 občanského zákoníku.

63. Soud nicméně konstatuje, že pozdější odůvodnění přijatá prvostupňovými a odvolacími soudy ve stěžovatelově věci podle všeho potvrzují, že podle českého práva může být právo na informace o dítěti přiznáno jako autonomní právo nezávislé na osobním styku (viz § 61 výše), čímž je dodržen požadavek individualizovaného přístupu podle článku 8 Úmluvy. Soudy tedy skutečně dále zkoumaly, zda za daných okolností věci, kdy matrikovým otcem dítěte je jiný muž a stěžovatel jako biologický otec nenese rodičovskou odpovědnost, by poskytování informací stěžovateli bylo v nejlepším zájmu dítěte. Soud k tomu uvádí, že v této souvislosti soudy přikládaly význam nesouhlasu matrikových rodičů se sdělováním jakýchkoli informací stěžovateli, jehož chování podle jejich názoru hraničilo se stalkingem (viz § 17 výše), a přetrvávajícím negativnímu postoji dítěte vůči stěžovateli a absenci jakékoli pozitivní vazby k němu (viz § 18 a 19 výše). Rovněž souhlasí s tím, že za daných okolností věci bylo právo styku a právo na informace velice provázané, což je důvod, pro který mohly vnitrostátní soudy odůvodněně mít za to, že je vhodné, aby při rozhodování o nich vycházely z týchž skutečností.

Z jejich rozhodnutí vyplývá, že měly setrvale na paměti potřebu chránit psychický stav dítěte a citové bezpečí poskytované jeho matrikovými rodiči.

64. V této souvislosti Soud připouští, že ačkoli má právo na informace o dítěti zásadní význam pro rodiče, jenž nemá se svým dítětem fyzický či přímý kontakt, může docházet k situacím, kdy odepření takového práva bude nejlepšímu zájmu dítěte lépe vyhovovat.

65. V projednávané věci je Soud přesvědčen, že soudy se stěžovatelovým právem na informace o svém synovi konkrétně zabývaly a přikládaly význam jak otázce dopadu takové informační povinnosti na právo matrikových rodičů na respektování jejich rodinného života (rozdílně viz *Fröhlich*, cit. výše, § 66), tak nejlepšímu zájmu dítěte. S odkazem na svůj závěr týkající se stěžovatelovy stížnostní námitky týkající se odmítnutí soudů přiznat mu právo styku (viz § 51–55 výše) má Soud za to, že napadená rozhodnutí spravedlivě vyvážila všechny protichůdné zájmy a sledovala nejlepší zájem dítěte.

66. Soud rovněž konstatuje s ohledem na aktuální vývoj situace, že stěžovatel podle všeho v poslední době má k informacím o dítěti přístup prostřednictvím jeho matky (viz § 21–22 a 41 *in fine* výše).

67. S ohledem na výše uvedené, a máje na paměti subsidiární roli Soudu a prostor státu pro uvážení, považuje Soud za prokázané, že vnitrostátní soudy své odmítnutí uložit matrikovým rodičům dítěte povinnost poskytovat informace o dítěti dostatečně odůvodnily a že rozhodovací proces poskytl stěžovateli potřebnou ochranu jeho zájmům zaručeným článkem 8.

68. Z těchto důvodů nedošlo k porušení článku 8 Úmluvy.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD

1. *prohlašuje*, většinou hlasů, stížnostní námitku týkající se práva na informace o dítěti za přijatelnou a zbývající část stížnosti za nepřijatelnou;
2. *rozhoduje*, šesti hlasy proti jednomu, že nedošlo k porušení článku 8 Úmluvy.

Vyhotoveno v anglickém jazyce a sděleno písemně dne 6. listopadu 2025 v souladu s čl. 77 odst. 2 a 3 jednacího řádu Soudu.

Victor Soloveytschik
tajemník

María Elósegui
předsedkyně

V souladu s čl. 45 odst. 2 Úmluvy a § 74 odst. 2 jednacího řádu Soudu je k tomuto rozsudku připojeno odlišné stanovisko soudce Serghidese.

NESOUHLASNÉ STANOVISKO SOUDCE SERGHIDESE

1. Jak je zmíněno v úvodním odstavci, stížnost se týká odmítnutí vnitrostátních soudů přiznat stěžovateli jako biologickému nematrikovému otci právo styku s jeho synem a na poskytování informací o dítěti. Rovněž je zde uvedeno, že stížnost nastoluje otázky na poli článku 8 Úmluvy.

2. Dovoluji si se svými váženými kolegy tvořícími většinu nesouhlasit; v této souvislosti jsem byl jediným soudcem hlasujícím proti oběma výrokům, a to zaprvé, že stížnostní námitka týkající se práva na informace o dítěti byla prohlášena za přijatelnou¹ a zbývající část stížnosti za nepřijatelnou, a zadruhé, že nedošlo k porušení článku 8 Úmluvy.

3. První stížnostní námitka se konkrétně týkala zamítavého rozhodnutí soudů o úpravě styku stěžovatele s nezletilým; většina senátu tuto námitku odmítla jako zjevně neopodstatněnou (viz § 56 rozsudku). Jak je uvedeno v § 55 rozsudku, v projednávané věci byl Soud přesvědčen, že vnitrostátní soudy přijaly v tomto směru vhodná opatření (viz § 51 *in fine*), že svá rozhodnutí neupravit v předmětné době styk dostatečně odůvodnily a že rozhodovací proces byl spravedlivý a řádně zohlednil zájmy chráněné článkem 8. Než uvedu několik důvodů, proč si dovoluji s tímto závěrem nesouhlasit, měl bych nejprve říci, že jelikož odepření stěžovatelova práva na respektování jeho soukromého a rodinného života vnitrostátními soudy bylo absolutní, rozhodnutí o zjevné neopodstatněnosti této námitky (nikoli ovšem rozhodnutí, že nedošlo k porušení článku 8) oslabuje ochranu poskytovanou článkem 8, ledaže by k tomu byly dány velmi mimořádné důvody, což zde však nenastalo. Ve vší úctě považuji za nekonzistentní rovněž postup, kdy první stížnostní námitka týkající se odepření styku mezi stěžovatelem a nezletilým byla prohlášena za zjevně neopodstatněnou, zatímco zbývající část jeho stížnosti týkající se odepření práva informace o nezletilém za přijatelnou.

4. Prvotní opatření ke znovuobnovení kontaktu, zejména mediace, se ukázaly být slibnými (viz § 10); přitom ze snah sešlo, byť jen po jediné negativní události. Navíc ačkoli vnitrostátní soudy (Okresní soud v Příbrami a Krajský soud v Praze) připustily narušování vztahu nezletilého s jeho biologickým otcem ze strany matrikových rodičů a udělily matrikovým rodičům napomenutí kvůli odmítání spolupráce, když jim nařídil stěžovatelovo biologické rodičovství respektovat (viz § 18–20), nebyly učiněny žádné konkrétní kroky k zabránění takovému zásahu. V kontextu článku 8 se povinnost státu nehodnotí pouze podle vynaložené snahy, nýbrž podle setrvalé a účinné aktivity způsobilé poskytnout vztahu rodič-dítě reálnou šanci na přežití.

5. Postoj vnitrostátních soudů si dovoluji označit za rozporuplný. Je tomu tak proto, že vnitrostátní soudy sice zdůraznily zásadu nezasahování do vztahu nezletilého s biologickým otcem, ale fakticky mu odepřely jakoukoli možnost styku s ním. To vytváří právní i logické napětí a nesoulad oslabující konzistentnost a spravedlivost v rodinném právu. Abych byl konkrétnější: na straně jedné vnitrostátní soudy napomenuly matrikové rodiče, aby neodcizovaly dítě od jeho biologického otce, a zdůraznily důležitost umožnění a podpory styku s ním, ale na straně druhé tytéž soudy zamítly návrh biologického otce na úpravu styku, čímž ho připravily o možnost rozvíjení jakéhokoli vztahu mezi ním jako biologickým rodičem a jeho dítětem. To ještě prohloubila skutečnost, že stěžovateli bylo odepřeno právo dostávat o záležitostech jeho dítěte jakékoli informace. Rozporuplnost řešení je tak o to zjevnější. Důrazněji řečeno, tato rozporuplnost pramení ve své podstatě z formálního uznání práv biologického otce a naproti tomu odepření možnosti jejich praktického výkonu.

6. Tato rozporuplnost přináší v projednávané věci nikoli nevýznamné důsledky: porušuje stěžovatelovo právo na respektování jeho soukromého a rodinného života; porušuje nejlepší zájem dítěte, do nějž patří i vztah s biologickým otcem, pokud není (ve výjimečných

¹ V anglickém originále uvedeno „inadmissible“, podle kontextu je to písařská chyba (pozn. překl.).

případech) prokázána jeho škodlivost; narušuje rovnost rodičů; odůvodnění soudních rozhodnutí jsou kvůli ní nekonzistentní, což vede k právnímu nesouladu; apel vnitrostátních soudů na matrikové rodiče je tak kvůli justičnímu stírání biologické stránky otcovství planý; vede k absolutnímu omezení práva, čímž je porušena zásada přiměřenosti; a konečně činí práva zaručená článkem 8 nepraktickými a neúčinnými, nýbrž pouze teoretickými a iluzorními.

7. Napomenutí soudů postrádalo za daných okolností jakýkoli smysl. Jelikož styk nebyl nijak upraven – ani formou dopisů, telefonátů, videochatů, asistovaných kontaktů – a stěžovateli bylo zakázáno dostávat o záležitostech dítěte jakékoli informace, nezbylo zde doslova nic, do čeho by matrikové rodiče ještě zasahovat mohli. Napomenutí tak bylo vyprázdněné a postrádalo logiku. Čím byla omezení uvalená na biologického otce absolutnější, tím bylo napomenutí udělené matrikovým rodičům absurdnější.

8. Vnitrostátní soudy po uložení napomenutí matrikovým rodičům, a dokonce ani předtím, neučinily žádná opatření, jimiž by je přiměla toto napomenutí respektovat. Jak bylo ale možné vůbec očekávat jeho dodržení, když napomenutí bylo, jak je uvedeno výše, bez praktického dopadu?

9. Pokud jde o závěr Soudu ve vztahu k druhé stížnostní námitce, tedy že odmítnutím soudů umožnit stěžovateli získávání informací o dítěte nedošlo k porušení článku 8, dovoluji si zde důrazně nesouhlasit. Toto odmítnutí bylo tvrdé, absolutní, zbytečné a v rozporu se stěžovatelským právem na respektování jeho soukromého a rodinného života. Nebylo ani v souladu s nejlepším zájmem dítěte. Zevrubnější odůvodnění viz mé nesouhlasné stanovisko ve věci *S. J. P. a E. S. proti Švédsku*, č. 8610/11, rozsudek ze dne 28. srpna 2018.

10. Nesouhlasím se závěrem rozsudku, že stížnostní námitka na poli článku 6 – jež nebyla každopádně nijak podložena – by měla být absorbována pod stížnostní námitku na poli 8 (viz § 33–34 rozsudku). Podle mého názoru takové zahrnutí není možné, jak jsem vysvětlil mj. ve svém částečně nesouhlasném stanovisku ve věci *Tomenko proti Ukrajině* (č. 79340/16, rozsudek ze dne 10. července 2025, § 1–6 stanoviska). Jelikož stížnostní námitka na poli článku 6 nebyla oznámena, mám za to, že čistě jen z toho důvodu není na místě ji v rozsudku řešit.

11. V neposlední řadě, pokud bych nebyl v menšině, přiznal bych stěžovateli zadostiučinění za nepeněžitou újmu a náhradu nákladů řízení.